

Slikproblemen bij Parkinson

Parkinson Café Woerden
Oktober 2020

Het normale slikken

- Dagelijks tussen 800 en 2400 keer
- Doorslikken van eten, drinken én speeksel overdag en 's nachts
- Voornamelijk onbewust, bijna automatisch proces
- Maar wel een complex proces, waarbij ook veel mis kan gaan!

Verschillende slikfases

- Pré-orale fase (= voorafgaand aan het starten met eten of drinken)
- In de mond
 - voorbereidingsfase (= verwerking van eten en drinken in de mond)
 - transportfase (= naar de keelholte brengen van de brok of slok)
- In de keelholte
- In de slokdarm

Stoornissen in de pré-orale fase

- Gezichtsproblemen
- Minder kunnen ruiken/ proeven
- Verminderde eetlust en aandacht voor eten en drinken
- Ontremd gedrag
- Knoeien met vork/ lepel
- Startproblemen

Stoornissen in de mond

- Verminderde lipsluiting
- Droge mond
- Moeite met kauwen (slecht of los gebit)
- Moeite met vormen van bolus in de mond
- Niet herkennen van eten in de mond

Stoornissen in de orale transportfase

- Neurologische achteruitgang spierbewegingen in mond en keelholte
- Achter-voorwaartse beweging tong
- Achterblijvende etensresten in de mond
- Moeite met controle over de etensbolus

Stoornissen in de keelholte

- Vertraagde slikreflex
- Eten/drinken in de neusholte
- Eten/drinken in de luchtpijp
- Achterblijvende etensresten in de keelholte

Stoornissen in de slokdarm

- Niet lang genoeg openblijven van de slokdarmingang

N.B.:

Gebrek aan neerwaartse knijpkracht: waardoor er sprake kan zijn van een passage-stoornis in de slokdarm is géén slikstoornis.

Signalen slikproblemen

- Knoeien
- 'Niet weg kunnen krijgen'/ resten blijven achter in de mond
- Erg lang doen over eten en drinken
- Moeite met een bepaalde consistentie/ dikte/ samenstelling van voeding
- Pijnlijk gevoel bij eten/drinken
- Angstig zijn voor eten/drinken
- Gewichtsverlies!!!

Signalen verslikken

- Hoesten/ kuchen
- Borrelige/ 'natte' stem
- Benauwdheid
- Rood aanlopen
- Tranende ogen
- Koorts/ verhoging! (t.g.v. 'stille' longontsteking door voeding die in de longen terecht is gekomen)

Extra risico op longontsteking door verslikken als:

- Slechte staat van mondhygiëne
- Hulp krijgen bij eten en drinken (doseer-
risico's)
- Niet goed kunnen ophoesten
- Bedlegerig zijn
- Groot aantal medicijnen/ polyfarmacie

Verslikken in drinken

- Persoon voorover laten buigen
- Zeg dat degene moet hoesten
- Houdt de persoon vast!
- NIET tussen schouders slaan
- GEEN slokje water geven
- Pauze inlassen tussen hoestpogingen

Verslikken in eten

- Benoem altijd wat je gaat doen!
- Weghalen voedselbrok met de vingers
- Verwijder slechtzittend kunstgebit
- Met muis van de hand 5 slagen tussen de schouderbladen geven (in zij-lic)
- Heimlich-greep toepassen (in zit)

Heimlich-greep

Huisarts

- Medische controle na verslik incident
- Zo nodig behandeling longontsteking
- Zo nodig verwijzingen naar logopedist, diëtist, ergotherapeut, fysiotherapeut

Logopedist: Onderzoek slikfunctie

- Vaststellen veilige consistenties (diktes) voor eten en drinken
- Aangeven groottes van hap/slok
- Uitleg sliktechniek
- Hoe verbaal te stimuleren is door mantelzorger
- Overige instructies

Diëtist: Bij gewichtsverlies

- Berekenen voedingsinname versus –behoefte
- Voedingsadvies
- Geschikte producten om te eten en drinken
- Recepturen en bereidingstips

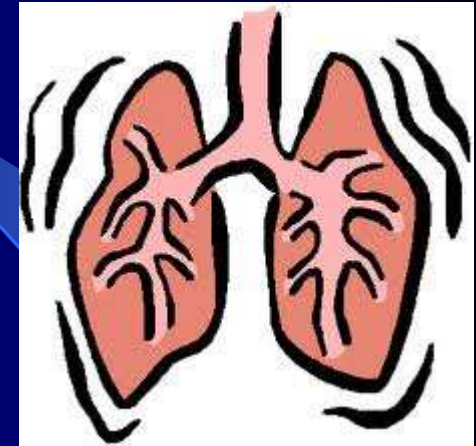

Ergotherapie: Houding en hulpmiddelen

Fysiotherapie: Conditieverbetering

- Verbeteren rompbalans
- Behandeling van verstijvingen in nek, armen en handen
- Behoud spierkracht
- Aanleren van hoest-technieken

Vragen over deze presentatie?

Yvonne den Ouden, diëtist

E: y.denouden@telfort.nl

T: 0348-480648